

عنوان مقاله:

بررسی اثر گذاری رفاهی بهره برداری بیش از حد مجاز از منابع آب زیرزمینی در دشت همدان بهار

محل انتشار:

فصلنامه اقتصاد کشاورزی، دوره 10، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سیدمحسن سیدان - دانشجوی دکتری دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

محمدرضا کهنسال - استاد گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

محمد قربانی - استاد، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

در سال های اخیر به دلیل برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی در دشت همدان - بهار، سطح آب به شدت افت کرده است. هدف از این پژوهش تحلیل رفاه کشاورزان در اثر بهره برداری بیش از حد مجاز از منابع آب زیرزمینی است. اطلاعات مورد نیاز در این تحقیق به صورت میدانی و با تکمیل پرسشنامه از کشاورزان در سال 1394 گردآوری شده است. برای این منظور با برآورد تابع رفاه، اثر افت سطح آب زیرزمینی بر میزان رفاه کشاورزان بررسی شده است. در این پژوهش تاثیر مجاورت کشتزارها بر رفاه کشاورزان با رهیافت اقتصاد سنجی فضایی برآورد شده است. ضریب همبستگی ناشی از برآورد توابع نشان داد، که کاربرد رگرسیون فضایی نسبت به روش رگرسیون کلاسیک برتری دارد. نتایج این تحقیق نشان می دهد میزان کاهش رفاه سالیانه به ازای هر متر کاهش سطح آب زیرزمینی برای هر بهره بردار در کشت گندم و سیب زمینی به ترتیب برابر با 18754300 و 35672800 ریال است. زیان حاصل از کاهش آب زیرزمینی در کل محدوده مورد بررسی 52 میلیارد ریال محاسبه شده است. با در نظر گرفتن رفاه از دست رفته در حدود 2/6 درصد از درآمد سرانه هر بهره بردار کاسته می شود. بنابر این کاهش رفاه ناشی از افت سطح آب های زیرزمینی چشمگیر بوده و ادامهی روند برداشت بی رویه، کاهش دسترسی به آب و در نتیجه کاهش رفاه کشاورزان را در دراز مدت به دنبال خواهد داشت. لذا سرمایه گذاری در زمینه حفظ و تغذیه منابع آب های زیرزمینی دست کم در حد رفاه کاهش یافته کشاورزان امری ضروری است.

کلمات کلیدی:

آب زیرزمینی، اقتصاد سنجی فضایی، تابع رفاه کشاورزان، گندم، سیب زمینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/763338>

